

POSTANOWIENIE

Dnia 8 lipca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Wąsek-Wiaderek

w sprawie **M.S.**,
skazanego za czyn z art. 148 § 1 k.k. i in.,
na posiedzeniu w Izbie Karnej w dniu 8 lipca 2025 r.,
w przedmiocie rozważenia dopuszczalności wniosku o wznowienie postępowania
w sprawie zakończonej prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Szczecinie
z dnia 11 lutego 2021 r., II AKa 234/20, zmieniającym wyrok Sądu Okręgowego
w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 18 czerwca 2020 r., II K 25/20,
na podstawie art. 545 § 3 k.p.k.,

p o s t a n o w i ł

**odmówić przyjęcia wniosku skazanego o wznowienie
postępowania z uwagi na jego oczywistą bezzasadność.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Okręgowego w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 18 czerwca 2020 r., II K 25/20, M.S. został uznany za winnego czynu z art. 148 § 1 k.k., za który wymierzono mu karę dożywotniego pozbawienia wolności oraz czynu z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 148 § 1 k.k., za który wymierzono mu karę 15 lat pozbawienia wolności, a jako karę łączną wymierzono M.S. karę dożywotniego pozbawienia wolności.

Po przeprowadzeniu postępowania odwoławczego, Sąd Apelacyjny w Szczecinie wyrokiem z dnia 11 lutego 2021 r., II AKa 234/20, zmienił zaskarżony

wyrok w ten sposób, że wskazał, iż oskarżony może ubiegać się o warunkowe przedterminowe zwolnienie z odbycia reszty kary pozbawienia wolności po odbyciu 30 lat kary.

Pismem z dnia 9 stycznia 2025 r. skazany zwrócił się do Sądu Okręgowego w Gorzowie Wielkopolskim z osobistym wnioskiem o wznowienie postępowania, który został, zgodnie z właściwością, przekazany do Sądu Najwyższego. W swoim piśmie skazany podał, że w opinii psychiatrycznej biegli stwierdzili u niego uzależnienie od gier komputerowych, bez wpływu na poczytalność. Tymczasem zdaniem skazanego taka informacja powinna powodować przeprowadzenie dowodu z dodatkowej opinii psychiatrycznej specjalistów w dziedzinie uzależnienia od gier video. Wniosek opinii biegłych skazany traktuje jako dowód istnienia uzasadnionych wątpliwości co do jego poczytalności. Skazany kwestionował również materiał dowodowy, w oparciu o który została sporządzona opinia sądowo-psychiatryczna, zwłaszcza posłużenie się przez biegłych notatką urzędową. Wskazał również, że z uwagi na kwestię ustaleń dotyczących jego poczytalności nie uwzględniono okoliczności mogących wpływać na nadzwyczajne złagodzenie kary i uwzględniono okoliczności związane z nadzwyczajnym jej obostrzeniem.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek skazanego M.S. okazał się oczywiście bezzasadny, dlatego też Sąd Najwyższy odmówił jego przyjęcia w trybie art. 545 § 3 k.p.k.

Stosownie do art. 545 § 3 k.p.k. osobisty wniosek strony o wznowienie postępowania podlega w sposób formalny wstępnej kontroli w zakresie jego treści. W wypadku stwierdzenia, że świadczy ona o jego oczywistej bezzasadności, sąd odmawia przyjęcia wniosku nie pochodzącego od profesjonalnego pełnomocnika. Przepis art. 545 § 3 k.p.k. można zastosować w szczególności wówczas, gdy oczywista bezzasadność wniosku jest widoczna na pierwszy rzut oka, niewątpliwa i wniosek ten obiektywnie nie może doprowadzić do wzruszenia orzeczenia (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 listopada 2023 r., IV KO 85/23).

Skazany nie podał żadnej podstawy prawnej swego wniosku, oprócz wskazania, że działa „na mocy art. 56 k.p.k.”. Z treści jego pisma należy wywnioskować, że zdaniem skazanego pojawiły się w sprawie nowe fakty lub

dowody, który miałby wskazywać na stan niepoczytalności skazanego, a więc brak możliwości pociągnięcia go do odpowiedzialności karnej, ewentualnie wpływ tych ustaleń na rozstrzygnięcie o karze.

Jednakże, aby można było wznowić postępowanie karne na podstawie „nowych faktów i dowodów”, ujawnić się musi dowód lub okoliczność nieznana sądowi orzekającemu w chwili wyrokowania, a jednocześnie w wysokim stopniu uprawdopodobniająca wadliwość wydanego orzeczenia i w takim samym stopniu wskazująca, że po wznowieniu postępowania zapadnie orzeczenie zasadniczo odmienne od orzeczenia poprzedniego (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dni: 26 kwietnia 2021 r., V KO 3/21; 22 grudnia 2021 r., V KZ 63/21). Tymczasem skazany powołuje się na okoliczności i dowody, które były znane Sądom orzekającym w sprawie.

Stan zdrowia psychicznego skazanego był przedmiotem zainteresowania Sądów w toku postępowania. Na etapie postępowania przygotowawczego został przeprowadzony dowód z opinii sądowo-psychiatryczno-psychologicznej (k. 855-867). Biegli opierali się na szerokim spektrum materiału dowodowego, w postaci wyjaśnień skazanego, zeznań świadków, wywiadu środowiskowego, wydruków wiadomości tekstowych, notatki urzędowej, a także wyników badania skazanego przez psychiatrów, dokumentacji medycznej, wyników obserwacji psychiatrycznej. We wnioskach opinii wskazano m.in., że biegli nie rozpoznali u M.S. choroby psychicznej, ani upośledzenia umysłowego, rozpoznali nieprawidłowy rozwój osobowości i uzależnienie od gier komputerowych, wyraźnie zaznaczając jednak, że to rozpoznanie nie miało wpływu dyspozycję poczytalności. We wnioskach numer trzy i pięć biegli wprost podali, że ówczesny podejrzany nie miał zniesionej, ani ograniczonej w stopniu znacznym zdolności do rozpoznania znaczenia czynów i pokierowania swoim postępowaniem, jak również, że może prowadzić swoją obronę w sposób samodzielny i rozsądny. Grono trojga biegłych złożyło następnie ustną opinię uzupełniającą na rozprawie (k. 1278-1282), zgodnie podtrzymując opinię pisemną, odpowiadając na pytania sądu i stron, w tym obrońcy skazanego. Kwestia opinii psychiatrycznej była też przedmiotem apelacji obrońcy skazanego. Sąd odwoławczy kontrolował ocenę i możliwość wykorzystania tego dowodu (k. 1521) i nie znalazł podstaw do zakwestionowania opinii. Co więcej, wypowiedział

się szeroko w kwestii akcentowanej przez skazanego, tj. co do możliwości wykorzystania przez biegłych notatki urzędowej. Podkreślił, że tego typu zachowanie nie narusza zakazu dowodowego z art. 174 k.p.k., jak również wskazał, że im większą ilością informacji na temat skazanego biegli dysponowali, tym bardziej przekonujące i wszechstronne są wnioski diagnostyczne. Jakość opinii biegłych była też przedmiotem zarzutu w kasacji obrońcy skazanego, która została oddalona jako oczywiście bezzasadna postanowieniem z dnia 20 maja 2022 r., V KK 459/21. W sytuacji, gdy doszło do wszechstronnego zbadania sprawy pod kątem stanu zdrowia psychicznego skazanego, nie ma możliwości, aby polemiczne kwestionowanie ustaleń w przedmiocie jego poczytalności na obecnym etapie postępowania doprowadziło do wznowienia postępowania.

Ponownie należy podkreślić, że warunkiem wznowienia postępowania w trybie art. 540 § 1 pkt 2 k.p.k. jest to, aby dane okoliczności ujawniły się już po wydaniu orzeczenia, a więc nie były znane sądom ani stronie wcześniej, przed wydaniem wyroku (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 lutego 2025 r., IV KO 5/25). Tymczasem skazany bazuje na treści opinii psychiatrycznej sporządzonej w toku postępowania, a więc na dowodzie pozbawionym elementu „nowości” w rozumieniu art. 540 § 1 pkt 2 k.p.k.

Mając na uwadze przedstawioną argumentację należało odmówić przyjęcia wniosku skazanego jako oczywiście bezzasadnego w trybie art. 545 § 3 k.p.k., bez wzywania do uzupełnienia jego braków formalnych.

Mając na uwadze powyższe, należało orzec jak w części dyspozytywnej postanowienia.

[WB]

[r.g.]

